

Vijeće
Europske unije

Bruxelles, 13. lipnja 2022.
(OR. en)

10055/22

LIMITE

ECOFIN 605
UEM 177

Međuinstitucijski predmeti:
2022/0178 (NLE)
2022/0179 (NLE)

NAPOMENA

Od: Glavno tajništvo Vijeća
Za: Odbor stalnih predstavnika (dio 2.) / Vijeće
Predmet: NACRT pisma predsjednika ECOFIN-a Europskom vijeću
Proširenje europodručja – Hrvatska

Za delegacije se u prilogu nalazi nacrt pisma predsjednika Vijeća (ECOFIN) Europskom vijeću o proširenju europodručja (Hrvatska).

GOSPODARSKI I FINANCIJSKI ODBOR

TAJNIŠTVO

Bruxelles, 17. lipnja 2022.

NACRT

pisma predsjednika ECOFIN-a

Europskom vijeću

Proširenje europodručja – Hrvatska

Vijeće (ECOFIN) je u skladu s postupcima iz članka 140. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU ili Ugovor) raspravljalo o izvješćima o konvergenciji koja su pripremili Komisija i Europska središnja banka (ESB), pri čemu su osobito ocijenili stanje konvergencije koje je postiglo hrvatsko gospodarstvo, kao i o prijedlozima Komisije za prestanak odstupanja za Hrvatsku s učinkom od 1. siječnja 2023.

U okviru svoje vlastite nadležnosti želio bih vas izvijestiti o glavnim točkama ministarske rasprave na sastanku Vijeća (ECOFIN) održanog 17. lipnja. Ovaj sažetak ne predstavlja službeno stajalište Vijeća (ECOFIN), već za cilj ima obavijestiti Europsko vijeće o našim vijećanjima. Vijeće će službene odluke po ovom pitanju donijeti tijekom srpnja, uzimajući u obzir mišljenja Europskog parlamenta i ESB-a, kao i rasprave u Europskom vijeću i preporuke država članica europodručja u skladu s člankom 140. stavkom 2. UFEU-a.

Ministri su raspravljali o gospodarskom razvoju u Hrvatskoj i ocijenili stupanj konvergencije te zemlje. U raspravi su istaknuti sljedeći elementi:

- **Javne financije:** Zbog krize uzrokovane bolešću COVID-19 deficit opće države naglo se smanjio u 2020. (7,3 %). Međutim, već 2021. deficit je smanjen ispod 3 %, potaknut potpunim gospodarskim oporavkom i postupnim, ali znatnim ukidanjem privremenih hitnih mjera. U Programu konvergencije Hrvatske za 2022. predviđa se da će se deficit opće države smanjiti s 2,9 % BDP-a u 2021. na 2,8 % BDP-a u 2022. i 1,6 % BDP-a u 2023. U Komisijinoj proljetnoj gospodarskoj prognozi iz 2022. očekuje se da će se deficit opće države dodatno smanjiti na 2,3 % BDP-a u 2022. i na 1,8 % u 2023. Prema Komisijinoj prognozi, očekuje se da će se time javni dug opće države smanjiti na 73,1 % BDP-a u 2023., što je vrlo blizu razini zabilježenoj 2019. prije pandemije bolesti COVID-19, te da će se smanjivati do sredine 2020-ih, uz pretpostavku povoljne razlike između kamatne stope i stope rasta. Hrvatski fiskalni okvir nedavno je znatno ojačan, uglavnom zahvaljujući prenošenju preostalih zahtjeva iz Direktive Vijeća o proračunskim okvirima (2011/85/EU). Novim Zakonom o proračunu donesenim u prosincu 2021. uvedena su, među ostalim, znatna poboljšanja u pogledu postupka predviđanja te dosljednosti i razine iscrpnosti srednjoročnih fiskalnih planova.
- **Stabilnost cijena:** U travnju 2022. dvanaestomjesečna prosječna stopa inflacije iznosila je 4,7 % i bila ispod referentne vrijednosti od 4,9 %. Općenito, kretanja inflacije u Hrvatskoj tijekom desetljeća koje je prethodilo krizi uzrokovanoj bolešću COVID-19 bila su blisko usklađena s kretanjima inflacije u europodručju. Posljednjih mjeseci inflacija u Hrvatskoj odstupala je od inflacije u europodručju, djelomično zbog viših cijena hrane, ali i zbog jačeg gospodarskog oporavka nego u europodručju. Međutim, predviđa se da će stopa inflacije u nadolazećim mjesecima ostati ispod referentne vrijednosti, a 2022. i 2023. biti blizu prosjeka europodručja. Za uspješnu integraciju Hrvatske u europodručje bit će potrebno stalno praćenje niza pozitivnih rizika u smislu inflacije i odgovarajućih politika kojima će se pratiti proces nadoknađivanja zaostatka. Ima prostora za bolje usklađivanje određivanja plaća s razvojem produktivnosti, uzimajući u obzir ulogu javnog sektora kao predvodnika u području plaća. Očekuje se da će se provedbom plana za oporavak i otpornost ublažiti inflacijski rizici jer mnoge reforme uključene u taj plan pružaju mogućnost za poboljšanje tržišnog natjecanja i smanjenje troškova za poduzeća, čime se dugoročno mogu sniziti cijene konačnih proizvoda.

- **Stabilnost tečaja:** Hrvatska kuna pridružila se ERM-u II 10. srpnja 2020. i zabilježila središnji tečaj od 7,53450 u odnosu na euro uz standardni raspon fluktuacije od $\pm 15\%$. Tijekom posljednje dvije godine kuna je ostala uglavnom stabilna i fluktuirala je u uskom rasponu od manje od $\pm 1\%$ oko središnjeg tečaja u odnosu na euro. Nakon ulaska u ERM II vlasti su se obvezale na preuzimanje obveza nakon ulaska s ciljem postizanja visokog stupnja održive gospodarske konvergencije prije uvođenja eura. Komisija je predstavila svoju procjenu prema kojoj su obveze u potpunosti provedene.
- **Dugoročne kamatne stope:** Prosječna dugoročna kamatna stopa u Hrvatskoj tijekom dvanaest mjeseci do travnja 2022. iznosila je 0,8 %, odnosno 1,8 postotnih bodova ispod referentne vrijednosti od 2,6 %.
- **Nacionalno zakonodavstvo,** uključujući statut nacionalne središnje banke Republike Hrvatske, u potpunosti je u skladu s člancima 130. i 131. UFEU-a i Statutom Europskog sustava središnjih banaka i Europske središnje banke.

Također su proučeni i **dodatni čimbenici**, koji se spominju u Ugovoru, a koji uključuju razvoj platne bilance i integraciju tržišta proizvoda i financijskog tržišta. Hrvatsko gospodarstvo dobro je integrirano u gospodarstvo EU-a, no Hrvatska je 2021. predložena za detaljno preispitivanje u okviru postupka u slučaju makroekonomske neravnoteže zbog činjenice da su pokazatelji neto stanja međunarodnih ulaganja (NIIP), rasta jedinične cijene rada, rasta cijena stambenih nekretnina i bruto duga opće države bili iznad njihovih indikativnih pragova. Međutim, nalazi detaljnog preispitivanja Komisije za 2022. upućuju na to da se uklanjanje makroekonomskih neravnoteža nastavilo 2021. Hrvatski plan za oporavak i otpornost trebao bi olakšati reforme u različitim područjima i tako poduprijeti daljnje uklanjanje makroekonomskih neravnoteža u srednjoročnom razdoblju. Zahvaljujući oporavku smanjen je i udio privatnog duga, koji se vratio blizu razine prije pandemije. I dug sektora kućanstava i dug korporativnog sektora nalaze se ispod bonitetnih pragova, iako su i dalje iznad razina na koje upućuju temeljni pokazatelji. Vanjska se bilanca poboljšala, a neto stanje međunarodnih ulaganja (NIIP) ponovno ima uzlaznu putanju. Niz reformi iz plana za oporavak i otpornost trebao bi doprinijeti poboljšanju fiskalnog okvira, troškovne učinkovitosti u javnom sektoru i pristupa financiranju te ojačati okvir za sprečavanje pranja novca i poslovno okružje. Usto se očekuje da će se njima povećati izvozni potencijal gospodarstva i sudjelovanje na tržištu rada te potaknuti dugoročna produktivnost. Vlasti bi trebale osigurati pravodobnu i potpunu provedbu reformi predviđenih planom za oporavak i otpornost.

S obzirom na ovu analizu, ministri ECOFIN-a slažu se s ocjenom Komisije i ESB-a da je Hrvatska postigla pravnu usklađenosti i da ispunjava konvergencijske kriterije te, uzimajući također u obzir dodatne čimbenike, smatraju da Hrvatska ispunjava potrebne uvjete za uvođenje eura.

Ministri su naglasili i važnost obveza nakon ulaska koje je Hrvatska preuzela u srpnju 2020. pri ulasku u ERM-II, koje su ocijenjene vrlo važnima za postizanje visokog stupnja održive gospodarske konvergencije i za uspješno sudjelovanje u trećoj fazi ekonomske i monetarne unije. To posebno uključuje mjere za jačanje okvira za sprečavanje pranja novca nakon prenošenja pete direktive o sprečavanju pranja novca, smanjenje administrativnog i financijskog opterećenja za gospodarstvo daljnjim pojednostavljenjem administrativnih postupaka i smanjenjem parafiskalnih i neporeznih pristojbi, poboljšanje korporativnog upravljanja poduzećima u državnom vlasništvu i jačanje nacionalnog okvira za nesolventnost u skladu s Direktivom (EU) 2019/1023.

Ministri podupiru prijedloge Komisije da odstupanje Hrvatske prestane s učinkom od 1. siječnja 2023. i pozdravljaju proširenje europodručja na Hrvatsku.

Ministri pozdravljaju preporuku članova Vijeća koji predstavljaju države članice čija je valuta euro. Snažno potiču hrvatske vlasti da u razdoblju nakon 2023. nastave provoditi fiskalnu politiku usmjerenu na postizanje razboritih srednjoročnih fiskalnih pozicija, kao i daljnje strukturne reforme i ulaganja uključene u hrvatski plan za oporavak i otpornost te dobre mikrobonitetne i makrobonitetne politike kako bi se zadržala održiva konvergencija, posebno inflacijska konvergencija, i osiguralo uspješno sudjelovanje u monetarnoj uniji. Ministri pozdravljaju čvrstu predanost hrvatskih vlasti u tom smislu.
